

Verksamhetsberättelse för Körcentrum Syd år 2010

Inledning

Nedanstående årsredovisning för år 2010 i Körcentrum Syd har fastställts av Körcentrum Syds styrelse, 27 januari 2011.

År 2010 var Körcentrum Syds tredje verksamhetsår. Trots en relativt liten budget på drygt 1,7 miljoner kronor, har en stor verksamhet kunnat genomföras. Detta tack vare Körcentrum Syds medverkande institutioners medfinansiering om minst 4,5 miljoner till bl.a körkonserter, och seminarier. Medfinansieringen har också bekostat producentskap, tjänster, administration, utlåning av lokaler, dirigenter, sångare, instrumentalister, orkestrar m.m. Satsningen på Körcentrum Syds tre fokusområden: utbildning, forskning och konsertproduktioner har fått fortsatt stort gensvar. Det täta samarbetet inom centrumet, i nära samverkan med det omgivande musik- och kulturlivet, har fördjupat Lunds Universitets och Körcentrum Syds förtroende på den nationella och internationella kartan.

Styrelse och verkställande arbetsgrupper

Körcentrum Syds styrelse sammanträdde fyra gånger under 2010. Mellan styrelsemötena arbetade olika arbetsgrupper eller representanter från berörda parter och organisationer för att säkerställa att styrelsens intentioner och beslut blev väl förankrade och genomförda.

Styrelsens sammansättning

Sverker Svensson	- Ordförande och Prefekt, Musikhögskolan i Malmö
Greger Andersson	- Professor, avdelningen för Musikvetenskap
Patrik Andersson	- Director Musices, Odeum
Carina Gustin	- VFU-ledare och lärare vid Musikhögskolan i Malmö
Daniel Hansson	- Konstnärlig ledare och dirigent, Malmö akademiska kör o orkester
Martin Martinsson	- VD, Musik i Syd
Mats Paulsson	- Universitetsadjunkt, Musikhögskolan i Malmö
Dragan Buvac	- VD, Malmö SymfoniOrkester
Staffan Storm	- Biträdande prefekt, Musikhögskolan i Malmö
Almaz Yebio	- Universitetsadjunkt, vid Musikhögskolan i Malmö
Stina Wennberg	- Lunds Universitets Studentkår
Johanna Erlingsson	- Lunds Universitets Studentkår
Ann-Charlotte Carlén	- Föredragande. Föreståndare för Körcentrum Syd och utbildnings-ledare vid Musikhögskolan i Malmö.
Lena Arstam	- Sekreterare

Verksamhetsredovisning 2010 och viktiga händelser under året

Utbildning

Utbildningssatsningarna har vuxit fram i dialog med det omgivande musik- och körlivet och stimulerat till utbildning av olika slag. Kurserna ges av Lunds Universitet -Musikhögskolan i Malmö eller Malmö Högskola och är förlagda på olika platser, som Musikhögskolan i Malmö, Odeum i Lund eller Orkanen på Malmö Högskola. Nedan följer en kort beskrivning av längre utbildningar, kortare kurser, konferenser, seminarier och workshops som genomförts under 2010.

Fristående kurser

De fristående kurser som getts under 2010 är kördirigeringskurser på olika nivåer, Körinterpretationskurs, Gehör och notläsning för körsångare, Ensembleledning, Jazz och popkör, Gospelkör och Körsång/vokalensemble.

I juni genomfördes en intensivkurs i kördirigering i Lund under Anders Ebys ledning. Mikaeli Vokalensemble, från Stockholm var övningskör och sex studenter fick dirigerings-undervisning under ett par dagar.

Under augusti gavs sommarkurser i kördirigering. Se vidare nedan.

I oktober genomfördes en internationell mästartkurs i kör- orkesterdirigering. Se vidare under LICA.

IE-kör

Under flera år diskuterades behovet av att starta en längre pedagogisk utbildning i ämnet körledning/kördirigering inom musiklärarutbildningen på Musikhögskolan i Malmö. I den stimulerande utbildningsmiljön växte programutbildningen IE kör fram, som under 2010 var inne på sitt tredje år. Utbildningen omfattar 270hp, med inriktning mot undervisning i kommunal musikskola, kulturskola, estetiska program, folkhögskolor och annan frivillig musikundervisning fortsatte.

Sommarkurser i kördirigering

För tredje året i rad fick Körcentrum Syd förtroendet att planera och genomföra sommarkurser i kördirigering på tre nivåer; grund-, fortsättnings-, och avancerad nivå. En fördubbling av verksamheten skedde, med sex kursgrupper mot tidigare års tre grupper. 65 körledare från hela landet deltog samt 36 sångare ur Körcentrum Syds sångarpool som sjöng i dirigentkursernas övningsköror. Kurserna var förlagda till Malmö Högskola och avslutades med en körkonsert i Caroli kyrka under ledning av deltagarna i dirigentkurserna.

För första gången samarbetade Körcentrum Syd förutom med Sveriges Körförbund och Föreningen Sveriges Körledare också med Sveriges Kyrkosångsförbund. Två helt nya kursinriktningar gavs; Scenisk kör och Kreativt körledarskap, riktat mot företag.

Sommarkurser för 2011 började planeras med ytterligare ett medverkande förbund, Riksförbundet Ung i Kör.

Lund International Choral Academy – oktober 2010

Tack vare Rektors särskilda medel, en stor delfinansiering från Musik i Syd, Eric Ericson International Centre, Odeum samt Musikhögskolan i Malmö, kunde Lund International Choral Academy (LICA) äga rum även 2010. Odeum stod för värdskapet och tillhandahöll lärare, producentskap, assistent, koordinator, service och lokaler.

LICA 2010 fick de bästa förutsättningar. Som övningskör och orkester hade studenterna inga mindre än de nationella stoltheterna Eric Ericsons Kammarkör, samt Camerata Nordica, en av Sveriges just nu mest intressanta stråkorkestrar. Huvudlärare var den världsberömda och prisbelönta estniska kördirigenten Tõnu Kaljuste. Studenterna kom från Sverige, Norge, Danmark, Holland, Vitryssland, Tjeckien, Bulgarien, Turkiet, Israel och Japan. Några var aktiva kursdeltagare medan andra auskultander. Kursen var förlagd under samma oktobervecka som Lund International Choral Festival, vilket innebar möjligheter för dirigentstudenterna att parallellt med kursen även besöka de konserter, seminarier och workshops som ingick i LICF. Utbildningen avslutades med en offentlig konsert i universitetsaulan i Lund där studenterna dirigerade. Tack vare den stimulerande utbildnings- och konsertmiljön, samplanering och gemensamma strävanden, kunde denna exklusiva och dyra mästarkurs i kör- orkesterdirigering genomföras i Lund.

Seminarier

Under 2009 planerades en utökning av seminarieserien inför 2010. Målet var att genomföra i genomsnitt 4 seminarier/termin med olika innehåll, riktade till den breda allmänheten, studenter, musikhögskolor, musiker, kyrkomusiker, körledare, dirigenter, forskare, musikvetare m.fl med intresse för körfrågor. De flesta seminarierna var förlagda till Odeum i Lund. Intresset, utbudet och innehållet i seminarieserien blev betydligt mer omfattande än som förutspått. Under våren 2010 gavs följande seminarier:

- "Äventyrens körvärld" - Sångpedagogen, körledaren och kyrkomusikern Lotte Smith Petersen från Köpenhamn höll ett seminarium och en workshop om hur man med elektronmusik och improvisation i kören kan skapa en stämningsfull musikalisk helhet.
- "Att bygga en kör med gossar/killar från grunden" - Sångpedagogen och körledaren Bo Isgar från bl.a. Lars-Erik Larssongymnasiet i Lund, samt Joakim Olsson Kruuse kyrkomusiker och körledare i Heliga Trefaldighets församling i Kristianstad höll ett seminarium som handlade om hur man kan arbeta med pojkars röster under och efter målbrottet. Föreläsningen innehöll sång- och kroppsövningar, massage, repertoar m.m.
- "Ställ dig här så står du bra" – en musikalisk berättelse och sångstund om Gunnar Wennerbergs *Gluntarne* med litteraturvetaren, teatermannen och sångaren Gunnar Syrén och gluntsångaren Börje Lång från Åbo.
- "Att översätta och framföra *Winterreise*" av Franz Schubert med Sven Kristersson, översättare och sångare, samt Olof Höjer, piano. Hur tänker en sångöversättare som själv är sångare? Vilka val måste en sångöversättare göra? En diskussion om diktens förvandlingar när sångaren sjunger välkända, utländska sångtexter på svenska.

- ”Körledaren och sångtexten” med Ingemar Månsson, kyrkomusiker, kördirigent och ledare för Lunds vokalensemble och Dan-Olof Stenlund, professor emeritus i kördirigering. En diskussion mellan två av Sveriges mest erfarna körledare om texttolkning i Paul Éluards och Francis Poulencs *Figure humaine*. Samtalsledare var kördirigenten och professor emeritus i musikvetenskap Folke Bohlin.
- ”Workshop i folklig sång” med folkmusiksångerskan och sångpedagogen Ulrika Gunnarsson. En praktisk workshop för alla att prova på den folkliga sångens genrespecifika tekniker i visor, trallar och låtar.

Höstens seminarieserie 2010 inkluderade alla seminarier under Lund International Choral Festival. Totalt i höstens serie gavs 10 seminarier och dessutom 10 körforskningsföreläsningar. Se bilaga

Körforum

2010 fick Körcentrum Syd förtroendet att vara värd för Körforum, Sveriges årliga körriksdag. Arrangemanget var ett samarbete mellan Körsam, Svenskt körmusikråd, Körcentrum Syd och Malmö stad. Körforum lades i direkt anslutning till konferensen Nordiskt symposium om Barn och sång, vilket gjorde att konferensen blev betydligt större än tidigare år med en ny grupp nordiska konferensdeltagare. Konferensen förlades till Malmö Högskola. På programmet stod föreläsningar, körforskningsrapporter, olika diskussionsfora samt körkonserter. Apxlock ur seminarieprogrammet:

- Den kontrapunktiska väven - Börje Stålhammar. Föreläsning och paneldiskussion om professionella tonkonstnärers syn på den musikaliska gestaltungsprocessen.
- I huvudet på årets körledare med professor Cecilia Rydinger Alin, som bl.a är kördirigent för manskören OD.
- Körforskningsrapporter med Gunnel Fagius vid Uppsala universitets Körcentrum. Rapporter från nätverket Choir in Focus av Ursula Geisler och Karin Johansson vid Lunds universitet och Musikhögskolan i Malmö. Ragnhild Sandberg Jurström presenterade sin avhandling och Pia Bygdéus, doktorand på Musikhögskolan i Malmö berättade om sin forskningsstudie.
- ”Utan spaning ingen aning”- Ulf Blomdahl vid Forskningsenheten vid kultur- och idrottsförvaltningarna i Stockholm, presenterade sina studier kring resursutnyttjande och effekter av offentligt driven eller understöd verksamhet inom områdena kultur, fritid och idrott.
- Körtrappan - Hur rekryterar vi för körlivet. En presentation av kyrkomusiker Anita Andersson, Lena Ekman-Frisk, Daniel Hansson och Ann-Charlotte Carlén

Under Körforum gavs konserter med bl.a. Barnkammarsångarna, Operans barnkör, Ensemble Syd, Palaestra Vokalensemble, Musikhögskolans Kammarkör och Kirsebergs Kammarsångare.

Forskning

I den stimulerande samtalsmiljön mellan Körcentrum Syd, forskaravdelningarna på Avdelningen för Musikvetenskap och Musikhögskolan, har körforskningsansatserna inom Lunds universitet fördjupats. Ett av resultaten är nätverket ”Kör i fokus” (Choir in Focus) som gått in i en ny fas, där nätverket nu inbegriper ca 15 europeiska forskare inom körområdet. Projektet leds av Ursula Geisler, forskarassistent i musikvetenskap, och Karin Johansson, forskarassistent i musikpedagogik. De ansökte under våren 2009 om ett nätverksstöd från Riksbankens

Jubileumsfond för projektet Kör i Fokus, med målet att "samla kompetens och idéer på området och att skapa en europeisk plattform för teoretiskt och metodologiskt utbyte, spridning av kunskap, information och inspiration samt projektutveckling över disciplinränsarna". Riksbankens Jubileumsfond beviljade stöd till projektet, vilket gjorde det möjligt att anordna ett vetenskapligt symposium varje år under en treårsperiod. Nätverket samlar nu runt 15 deltagande forskare från hela Europa. Det första mötet ägde rum i Malmö 12 -14 november 2009.

Den 14 – 16 oktober 2010 arrangerades det andra symposiet i samband med Lund International Choral Festival. Föredragen var öppna för allmänheten och det diskuterades körforskningsfrågor i historiska och nutida perspektiv. I samband med symposiet släpptes publikationen "Choir in Focus 2010" (Bo Ejeby förlag) som är ett resultat från första nätverkssymposiet i november 2009 och som innehåller europeiska körforskningsutblickar, individuella resonemang och referenser. Så här såg programmet ut för körforskarsymposiet:

Torsdag 14 oktober

13.30 Shaping Identity and Democracy through Choir Life. *Peter Nissen (University of Southern Denmark)*

14.15 The Local Choir - Aspects of Place, Identity and Belonging. *Anne Haugland Balsnes (Norwegian Academy of Music, Oslo, Norway)*

15.00 Choral Projection of National Identity: The Luther Festivities in 1883 and Ludwig Meinardus' Oratorio Luther in Worms. *Linda Maria Koldau (Aarhus University, Denmark)*

16.15 Schulmusik und Chorgesang. Soziologische Perspektiven im 20./21. Jahrhundert *Friedhelm Brusniak (Würzburg University, Germany)*

Fredag 15 oktober

13.30 Boys in Frilly Frocks or Hooded Tops? How do we like our angels and what has ephebiphobia to do with the future of choral singing? *Martin Ashley (Edge Hill University, Ormskirk, UK)*

14.15 The Single Voice in the Choral Voice. *Sverker Zadig (Malmö Academy of Music, Lund University, Sweden)*

15.00 Hur är konstnärligt ledarskap i körarbete sammansatt? *Pia Bygdéus (Malmö Academy of Music, Lund University, Sweden)*

16.15 The Beginnings of Mixed Choral Singing in the Long 19th Century. A Comparison between Northern Germany and Scandinavia. *Martin Loeser (Greifswald University, Germany)*

17.00 Choir in Focus: Challenges and Visions. *Ursula Geisler & Karin Johansson (Lund University, Sweden)*

Musikhögskolan i Malmö och Körcentrum Syd avdelade 2009 forskningsresurser för att stötta arbetet med en beskrivande studie, uppföljning och utvärdering av projektet Barnkammarsångarna och Skolkörprojektet (se nedan). Pia Bygdéus, doktorand i musikpedagogik påbörjade sitt arbete under hösten 2009. Projektet dokumenterades i en loggbok/portfölj av deltagande studenter parallellt med en specialstudie med rubriken: *Mitt ledarskap – Gruppens möjlighet, Gruppens potential – Mina verktyg. En studie i konstnärligt ledarskap sett ur körpedagogens perspektiv i möten mellan musik och pedagogik.*

Forskningsstudien fortsatt under 2010 och presenterades vid olika konferenser, bl.a. Körforum i Malmö och Musikpedagog 2010 i Stockholm.

Omvärldskontakter

Utvecklingsprojektet "Anställningsbarhet och bildning"

Körcentrum Syd beviljades 150 000 kronor för 2009 i projektet "Anställningsbarhet och bildning". Två skolkörer startades i samarbete med musiklärare på respektive grundskola. En helt ny kör, Barnkammarsångarna startade och lokaliserades till Musikhögskolan i Malmö. (Se nedan). Cirka 15 studenter var under 2009 aktiva på olika sätt i projektet. 2010 slutredovisades projektet som fick mycket positiv återkoppling från CED.

Körcentrum Syds uppdrag att stimulera uppbyggandet av en "Körtrappa" i Malmö fortsatte 2010 bl.a. genom samarbetet mellan Barnkammarsångarna och Operans barnkör, barn- och ungdomskörfestivalen NORBUSANG, samt utvecklandet av Skolkörprojektet i samarbete med Malmö Kulturskola. Körtrappan skall göra det möjligt för barn att "vandra" från en körnivå till en annan allteftersom barnet växer och utvecklas.

Skolkörprojekt

Möten mellan företrädare för Körcentrum Syd, Musikhögskolan i Malmö och Malmö Kulturskola resulterade i en gemensam strategi att under 2009-2010 genomföra ett pilotprojekt i Malmö inom området barnkör. Med gemensamma resurser, kompetenser, mål och behov, skulle barnsången stimuleras. Fr.o.m. hösten 2009 expanderade Skolkörprojektet till ytterligare områden i Malmö. En körledare anställdes för att starta nya körer i åldrarna 6-8 år på Holmaskolan. Fr.o.m. 2010 kunde skolkörprojektet delfinansieras av Sparbanken Finns Framtidsstiftelse. Verksamheten utvidgades till Holmaskolan och Möllevångsskolan med en anställd körpedagog.

Genom att knyta ett forskningsprogram till projektet blev det möjligt att närmare studera hur körsång med barn kan fungera som integrationsverktyg i en storstad präglad av kulturell mångfald. Se vidare under Forskning, ovan.

Barnkammarsångarna

Kören har nu stabiliserat sin verksamhet. Under vintern 2010 bildades en föräldraförening och en ambitiös plan lades upp för 2010. Kören medverkade i Körforum i januari samt i NORBUSANG i maj 2010. Under hösten deltog kören i "Sjung Gung" under LICF samt i en luciakonsert tillsammans med Musikhögskolans Kammarkör och folkmusiker. Utöver det är kören praktikinstrument för de studenter som går körledarutbildning.

Norbusang

Den nordiska barnkörfestivalen NORBUSANG planerades och genomfördes i Malmö 12- 15 maj 2010. Medverkade gjorde cirka 600 barn och ungdomar i åldrarna 10-20 år från hela Norden. Körcentrum Syd lade ner stort administrativt förberedelsearbete inför festivalen tillsammans med föreningen Ung i Kör.

Rösträtt

Malmö Högskola och föreningen UNGiKÖR fick 6,7 miljoner av Allmänna arvsfonden för en fortsatt treårig finansiering av projektet Rösträtt. Förskolor i Svedala, Malmö och Åhus har varit med i Rösträtts pilotprojekt. Varje rektorsområde har bildat en projektgrupp och

genomför Rösträtt på sitt eget unika sätt med stöd av Malmö Högskola och Körcentrum Syd. Projekten har den första tiden fokuserat på pedagogerna med workshops, inspirationsträffar och utbildningsdagar. I september 2010 firade Rösträtt avslutandet av första 3-årsetappen genom en stor manifestation i Folkets park i Malmö med hundratals sjungande barn, förskollärare, musiklärare och musiker.

Omgivande körlivet

Körcentrum Syd har regelbundna dialoger med det omgivande kör- och kulturlivet bl.a. genom etablerade nätverk i Sverige, Norden och Europa. Så även 2010. I samband med genomförandet av Körforum, Sommarkurserna i Kördirigering, NORBUSANG, LICA, LICF, Rösträtt, Choir i Focus etc. genomfördes flera samordningsmöten med olika organisationer före de olika "evenemangen".

Vid konferensen "Musikpedagog 2010" på Kungliga Musikhögskolan i Stockholm 1-3 november, presenterades Körcentrum Syds verksamhet vid ett speciellt seminarium. Konferensen vände sig specifikt till musikpedagoger från musik- och kulturskolor i landet.

Under våren 2010 producerade Körcentrum Syd en speciell informations-flyer för att kunna sprida kortfattad och samlad information om verksamheten.

Körcentrum Syds hemsida uppdateras och förbättrades kontinuerligt. Under våren fick konsertkalendern på första sidan ett ordentligt ansiktslyft.

En stor roll-up tillverkades att använda vid mer offentliga, publika evenemang som t.ex konferenser och utställningar.

Nyhetsbrevet gavs ut för första gången i maj. Ytterligare två nyhetsbrev kom ut under hösten.

I samband med dessa har ett adressregister över anmälda sångare och körer börjat byggas upp, liksom ett nytt register över vilka körer som finns i Malmö/Lund-regionen. Registren har använts i samband med informationsutskicken.

Konsertproduktioner

I januari 2010 var Körcentrum Syd medarrangör vid gospelfestivaler i Helsingborg, Lund och Malmö.

Ett större körkonsertsamarbete genomfördes i oktober då Körcentrum Syd och Musikhögskolan var medarrangörer när Region Skånes Körförbund producerade Carmina Burana i Musikhögskolans konsertsal.

Körcentrum organiserade körsång vid citytunnelinvigningen i december på Mezzaninplan vid Triangelns citytunnelstation och körsång i Malmö på flera platser under hela invigningsveckan .

"Sing a long Messias" blev en ny form av Händels Messias i allsångform i Johanneskyrkan. Ett samarbete med kyrkomusiker Christian Schultze.

I december genomfördes ett nytt konsertsamarbete i Caroli kyrka. Då presenterades "Lucia i folkton – Musikhögskolans Luciakonsert". Medverkade gjorde Barnkammarsångarna, Musikhögskolans Kammarkör samt folkmusikutbildningen.

Caroli kyrka hyrdes ut till många körer i regionen under 2010 vilket är ett tecken på att det finns ett stort behov av centralt belägna och för körsång lämpliga körkonsertlokaler, som kan lånas eller hyras till rimlig kostnad.

Lund International Choral Festival

Den största konserthändelsen under året var körfestivalen i Lund i oktober.

Lund International Choral Festival är Sveriges största körfestival och Lunds största återkommande musikarrangemang. Runt 30 konserter lockar uppemot 10.000 besökare varje gång till ett brett och varierat program med kör- och ensemblesång i fokus. Under oktoberveckan 2010 gavs både möjlighet att lyssna på internationella gästspel som att själv medverka med den egna kören. Dessutom arrangerades workshops, seminarier och den internationella mästarkursen Lund International Choral Academy i samarbete med Lunds Universitet, Körcentrum Syd och Odeum.

Lund International Choral Festival arrangerades av Musik i Syd på uppdrag av Lunds kommun och med ett stort antal medarrangörer.

Ensemble Syd

Ensemble SYD startade 2010 som en ny plattform för professionell ensemblesång vid Malmö högskola i samverkan med Musik i Syd och Körcentrum Syd. Ensemblen består av 16 professionella sångare och medverkade under 2010 i olika konsertprojekt, bl.a Körforum och LICF.

Ann-Charlotte Carlén
Föreståndare